

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 30. juni 2023
(OR. en)

11154/23

ECOFIN 678
UEM 212
SOC 503
EMPL 354
COMPET 698
ENV 777
EDUC 290
RECH 322
ENER 413
JAI 925
GENDER 154
ANTIDISCRIM 148
JEUN 192
SAN 429

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	9848/1/23 REV 1
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 622 final
Vedr.:	RÅDETS HENSTILLING om Portugals nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Portugals stabilitetsprogram for 2023

Hermed følger til delegationerne ovennævnte udkast til Rådets henstilling som drøftet af Rådet og Det Europæiske Råd på grundlag af Kommissionens henstilling COM(2023) 622 final.

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om Portugals nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Portugals stabilitetsprogram for 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241³, der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten ("faciliteten"), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager faciliteten til den økonomiske og inklusive genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og væksthæmende reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af faciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den 30. juni 2022.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som markerede starten på det europæiske semester 2023 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte den 23. marts 2023 prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som er centreret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2023, hvori Portugal blev udpeget som en af de medlemsstater, som kan være påvirket eller kan være i risiko for at blive påvirket af ubalancer. Der skal derfor gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen tillige en udtalelse om Portugals udkast til budgetplan for 2023. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet og et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2023, der analyserer gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet⁴ ("henstillingen om euroområdet fra 2023") den 16. maj 2023 og den fælles rapport om beskæftigelsen den 13. marts 2023.

⁴ Rådets henstilling af 16. maj 2023 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C 180 af 23.5.2023, s. 1).

- (3) Selv om Unionens økonomier udviser bemærkelsesværdig modstandsdygtighed, har den geopolitiske kontekst fortsat en negativ indvirkning. Unionen står last og brast med Ukraine og har i sin økonomiske og socialpolitiske dagsorden fokus på dels at mindske de negative konsekvenser af energichok for både sårbare husholdninger og virksomheder på kort sigt, dels at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, støtte bæredygtig og inklusiv vækst, sikre makroøkonomisk stabilitet og øge modstandsdygtigheden på mellemlang sigt. Der fokuseres i høj grad også på at øge Unionens konkurrenceevne og produktivitet.
- (4) Den 1. februar 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen "En industriplan for den grønne pagt til den CO₂-neutrale tidsalder" ("industriplanen for den grønne pagt"). Målet med industriplanen for den grønne pagt er at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri og støtte den hurtige omstilling til klimaneutralitet. Planen supplerer den igangværende indsats under den europæiske grønne pagt og REPowerEU. Den har også til formål at skabe et gunstigere miljø for at øge Unionens produktionskapacitet inden for de nettonulteknologier og -produkter, der er nødvendige for at nå Unionens ambitiøse klimamål, og at sikre adgang til relevante kritiske råstoffer, herunder ved diversificering af forsyninger, korrekt udnyttelse af geologiske ressourcer i medlemsstaterne og maksimering af genanvendelsen af råstoffer. Industriplanen for den grønne pagt er baseret på fire søjler: forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder. Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en yderligere meddelelse med titlen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030", der er bygget op omkring ni gensidigt forstærkende indsatsområder og målet om at arbejde hen imod en væksthæmmende lovgivningsramme. I meddelelsen opstilles politiske prioriteter, der har til formål aktivt at sikre strukturelle forbedringer, målrettede investeringer og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på Unionens og medlemsstaternes konkurrenceevne på lang sigt. Nedenstående henstillinger hjælper med at opfylde disse prioriteter.

- (5) I 2023 fortsætter det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker med at udvikle sig i overensstemmelse med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2022 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.
- (6) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435⁵ ("REPowerEU-forordningen"), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringkapaciteten og energieffektiviteten. REPowerEU-forordningen giver medlemsstaterne mulighed for at tilføje et nyt REPowerEU-kapitel til deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene. Disse reformer og investeringer vil også bidrage til at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri som skitseret i industriplanen for den grønne pagt og til at imødekomme de energirelaterede landespecifikke henstillinger, der blev udstedt til medlemsstaterne i 2022, og som måtte blive udstedt i 2023. Med REPowerEU-forordningen indføres der en ny kategori af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, der stilles til rådighed for medlemsstaterne til finansiering af nye energirelaterede reformer og investeringer inden for rammerne af deres genopretnings- og resiliensplaner.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

- (7) Den 8. marts 2023 vedtog Kommissionen en meddelelse om finanspolitiske retningslinjer for 2024 ("meddelelsen af 8. marts 2023"). Den har til formål at støtte udarbejdelsen af medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning. Kommissionen mindede om, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul deaktiveres ved udgangen af 2023. Den opfordrede til i 2023 og 2024 at føre en finanspolitik, der sikrer en holdbar gæld på mellemlang sigt og øger den potentielle vækst på en bæredygtig måde, og opfordrede medlemsstaterne til i deres stabilitets- og konvergensprogrammer for 2023 at redegøre for, hvordan deres finanspolitiske planer vil sikre, at traktatens referenceværdi på 3 % af bruttonationalproduktet (BNP) overholdes, og at gælden nedbringes troværdigt og konstant eller holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Kommissionen opfordrede også medlemsstaterne til at udfase de nationale finanspolitiske foranstaltninger, der er indført for at beskytte husholdninger og virksomheder mod energiprischokket, begyndende med de mindst målrettede. Den præciserede, at hvis det bliver nødvendigt at forlænge støtteforanstaltninger på grund af et fornyet pres på energipriserne, bør medlemsstaterne i højere grad målrette sådanne foranstaltninger mod sårbare husholdninger og virksomheder. Kommissionen anførte, at de finanspolitiske henstillinger skulle kvantificeres og differentieres. De finanspolitiske henstillinger ville desuden som foreslået i Kommissionens meddelelse af 9. november 2022 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU blive formuleret på grundlag af de primære nettoudgifter. Den henstillede, at alle medlemsstaterne fortsat beskytter nationalt finansierede investeringer og sørger for at anvende midlerne fra faciliteten og andre EU-midler effektivt, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. Kommissionen påpegede, at den i overensstemmelse med de gældende regler vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023.

- (8) Den 26. april 2023 fremsatte Kommissionen lovgivningsforslag med henblik på at gennemføre en omfattende reform af reglerne for økonomisk styring i Unionen. Hovedformålet med forslagene er at styrke holdbarheden af den offentlige gæld og fremme bæredygtig og inklusiv vækst i alle medlemsstater gennem reformer og investeringer. I sine forslag sigter Kommissionen mod at øge nationalt ejerskab, forenkle rammen og i højere grad fokusere på den mellemlange bane, i kombination med en stærkere og mere sammenhængende håndhævelse. Ifølge Rådets konklusioner af 14. marts 2023 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU er det hensigten at afslutte lovgivningsarbejdet i 2023.
- (9) Den 22. april 2021 indgav Portugal sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til nævnte forordning. Den 13. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Portugals genopretnings- og resiliensplan⁶. Tilrådighedsstillingen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Portugal på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.
- (10) Den 29. april 2023 forelagde Portugal sit nationale reformprogram for 2023 og sit stabilitetsprogram for 2023 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram for 2023 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Portugals halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

⁶ ST 10149/21, ST 10149/21 ADD 1, ST 10149/21 ADD 1 REV 1.

- (11) Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Portugal 2023. Heri foretages der en vurdering af Portugals fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2022, og der gøres status over Portugals gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Portugals fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (12) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Portugal efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 og offentliggjorde resultatet heraf den 24. maj 2023. Kommissionen konkluderede, at Portugal er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Navnlig er sårbarhederne vedrørende stor privat og offentlig gæld og udlandsgæld blevet mindre, men de er fortsat til stede. Efter en midlertidig afbrydelse som følge af covid-19-pandemiens udbrud fulgte både den private sektors og den offentlige sektors gældkvote i 2021 igen en nedadgående kurs og forventes fortsat at falde takket være den økonomiske vækst. Selv om disse kvoter nu ligger under niveauet før pandemien, er de stadig høje. Den klart negative nettostilling over for udlandet blev også bedre både før og efter covid-19-pandemien, og udlandsgælden forventes at falde yderligere understøttet af en fortsat økonomisk vækst på trods af en vis afmatning i 2023. Det lille underskud på de løbende poster blev marginalt værre i 2022 og afspejler højere energipriser, men dette blev dog afbødet af den markante opsving i eksporten, især i turismeksporten. På sigt forventes det fortsatte fald i energipriserne og en større stigning i turismeksporten samt de aktuelle politikker, der skal fremme energieffektivitet og vedvarende energi, at skabe balance på de løbende poster og yderligere og at støtte tilpasningen i nettostillingen over for udlandet. Huspriserne er steget kraftigt i flere år, mens antallet af misligholdte lån fortsat er faldet fra et niveau, der allerede var beskedent. En fortsat mindskelse af sårbarhederne kan blive hæmmet af virkningen af stramningen af de finansielle vilkår og et usikkert eksternt miljø samt den potentielle indvirkning på den økonomiske vækst. Det politiske fremskridt har været gunstigt med et særligt fokus på genopretnings- og resiliensplanen, og den fortsatte gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen burde medføre yderligere forbedringer.
- (13) Ifølge data valideret af Eurostat faldt Portugals offentlige underskud fra 2,9 % af BNP i 2021 til 0,4 % i 2022, mens den offentlige gæld faldt fra 125,4 % af BNP ved udgangen af 2021 til 113,9 % ved udgangen af 2022.

- (14) Den offentlige saldo er blevet påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. I 2022 omfattede sådanne finanspolitiske indtægtsreducerende foranstaltninger en generel reduktion af brændstofafgiften og en fastfrysning af den ajourførte CO₂-sats, der indgår i brændstofafgiften, mens finanspolitiske udgiftsførogende foranstaltninger omfattede en engangsydelse, der i oktober 2022 blev udbetalt til forskellige befolkningsgrupper såsom pensionister, arbejdstagere, børn og unge, faste beløb til lavindkomsthusholdninger, som er mest sårbare over for stigende energipriser, samt en ydelse til det nationale elektricitetssystem for at reducere elnettaksterne. Kommissionen anslår nettobudgetomkostningerne ved disse foranstaltninger til 2,0 % af BNP i 2022. Samtidig faldt de anslåede omkostninger til midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen til 0,8 % af BNP i 2022 fra 2,0 % i 2021.
- (15) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Portugal i 2022⁷ skulle udnytte faciliteten med henblik på at finansiere yderligere investeringer til støtte for genopretningen og samtidig føre en forsigtig finanspolitik. Rådet henstillede desuden, at Portugal skulle opretholde nationalt finansierede investeringer og begrænse væksten i de nationalt finansierede løbende udgifter.

⁷ Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Portugals stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.07.2021, s. 102).

- (16) Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs⁸ i 2022 understøttende med -1,5 % af BNP. I overensstemmelse med Rådets henstilling fortsatte Portugal med at støtte genopretningen med investeringer finansieret ved hjælp af faciliteten. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 1,2 % af BNP i 2022 (1,7 % af BNP i 2021). Dette fald i udgifter i 2022 skyldtes de lavere udgifter, som blev finansieret ved hjælp af andre EU-midler, mens de, der blev finansieret via faciliteten, steg mellem 2021 og 2022. Nationalt finansierede investeringer indebar et kontraktivt bidrag på 0,1 procentpoint til finanspolitikken⁹. Portugal bevarede derfor ikke nationalt finansierede investeringer, hvilket ikke var i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig bidrog væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) ekspansivt med 1,9 procentpoint til finanspolitikken. Dette betydelige ekspansive bidrag omfattede den yderligere virkning af de foranstaltninger, der er truffet til afhjælpning af de økonomiske og sociale følger af energiprisstigningerne (yderligere nettobudgetomkostninger på 2,0 % af BNP). Portugal har derfor i tilstrækkelig grad begrænset væksten i nationalt finansierede løbende udgifter.
- (17) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet for 2023, er forsigtigt i 2023 og i tråd med Kommissionens forårsprognose 2023 derefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 1,8 % i 2023 og 2,0 % i 2024. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 ventes derimod en højere realvækst i BNP på 2,4 % i 2023 og en noget lavere vækst på 1,8 % i 2024. Forskellen skyldes et højere vækstbidrag fra nettoeksporten i Kommissionens forårsprognose 2023, mens regeringen forventer en højere vækst i investeringerne i både 2023 og 2024.

⁸ Den finanspolitiske kurs bestemmes som ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, mens udgifter finansieret med ikke-tilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra faciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt. Yderligere oplysninger findes i tekstboks 1 i de finanspolitiske statistiske tabeller.

⁹ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter indebar et ekspansivt bidrag på 0,2 procentpoint af BNP.

(18) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventer regeringen, at det offentlige underskud fortsat vil ligge på 0,4 % af BNP i 2023. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote falde fra 113,9 % ved udgangen af 2022 til 107,5 % ved udgangen af 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der et offentligt underskud på 0,1 % af BNP i 2023. Det er lavere end det underskud, der forventes i stabilitetsprogrammet for 2023, hovedsagelig som følge af den højere indtægt, som Kommissionen forventer i sin forårsprognose 2023, nemlig fra både indirekte og direkte skatter. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den offentlige gældskvote at være lavere og udgøre 106,2 % ved udgangen af 2023. Forskellen skyldes hovedsagelig det mere gunstige gældsreducerende vækstrentespænd, der forventes i Kommissionens forårsprognose 2023.

(19) Den offentlige saldo i 2023 ventes fortsat at blive påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. De består af foranstaltninger, der er videreført fra 2022, navnlig faste beløb til lavindkomsthusholdninger, der er mest sårbare over for stigende energipriser, en generel reduktion af brændstofafgiften samt en fastfrysning af den ajourførte CO₂-sats, der indgår i brændstofafgiften, samt foranstaltninger, der allerede blev bebudet i 2022, men som har indflydelse på den offentlige saldo i 2023, såsom ydelsen til at støtte den overgangsordning til stabilisering af gaspriser, som virksomheder har betalt, og som forbliver i kraft hele året. Nettobudgetomkostningerne ved støtteforanstaltningerne forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at ligge på 0,8 % af BNP i 2023¹⁰. De fleste foranstaltninger i 2023 synes ikke at være rettet mod de mest sårbare husholdninger eller virksomheder og bevarer ikke fuldt ud prissignalet som middel til at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten. Som følge heraf anslås størrelsen af de målrettede støtteforanstaltninger, der skal tages i betragtning ved vurderingen af efterlevelsen af Rådets henstilling af 12. juli 2022¹¹, i Kommissionens forårsprognose 2023 til 0,3 % af BNP i 2023 (sammenlignet med 1 % af BNP i 2022). Endelig forventes en positiv indvirkning på den offentlige saldo i 2023 fra udfasningen af de midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, som er anslået til 0,8 % af BNP.

¹⁰ Dette tal angiver de årlige budgetomkostninger ved sådanne foranstaltninger, inkl. løbende indtægter og udgifter samt, hvis det er relevant, investeringsforanstaltninger.

¹¹ Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Portugals nationale reformprogram og med Rådets udtalelse om Portugals stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 181).

- (20) I sin henstilling af 12. juli 2022 henstillede Rådet, at Portugal i 2023 sikrer en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter til under den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt¹², under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for energiprisstigningerne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig bør Portugal være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Portugal at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler.

¹² Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) i Portugal nominelt til 7,6 %.

(21) Efter en ekspansiv finanspolitisk kurs i 2022 (-1,5 % af BNP) ventes den finanspolitiske kurs i 2023 ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at blive ekspansiv (-0,7 % af BNP) i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) ventes i 2023 at indebære et kontraktivt bidrag på 0,3 % til finanspolitikken. Således er den forventede vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Det forventede kontraktive bidrag fra nationalt finansierede primære løbende udgifter skyldes hovedsageligt de reducerede omkostninger ved de (målrettede og generelle) støtteforanstaltninger til husholdninger og virksomheder som reaktion på energiprisstigninger (med 1,1 % af BNP). De vigtigste drivkræfter bag stigningen i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) er det konstante pres på de offentlige løbende udgifter, herunder på lønninger og pensioner i den offentlige sektor, som primært er drevet af permanente stigninger i den offentlige sektors lønninger og skønsmæssigt fastsatte pensionsstigninger. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler ventes at beløbe sig til 2,2 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer forventes at yde et ekspansivt bidrag til finanspolitikken på 0,3 procentpoint¹³. Portugal planlægger derfor at finansiere investeringer gennem faciliteten og andre EU-midler, og nationalt finansierede investeringer ventes fastholdt¹⁴. Portugal planlægger at finansiere offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed bl.a. gennem dekarboniseringsprojekter i industrien, produktion af vedvarende brint og andre vedvarende gasser og digitalisering af skoler, som delvis finansieres ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler.

¹³ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et kontraktivt bidrag på 0,3 procentpoint af BNP, primært som følge af de forventede reducerede kapitaloverførsler til statsejede virksomheder i 2023.

¹⁴ Udgifter finansieret med tilskud under genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler beløber sig til 2,2 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer yder et ekspansivt bidrag til finanspolitikken på 0,3 procentpoint. Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et ekspansivt bidrag på 0,1 procentpoint af BNP.

- (22) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige underskud at falde til 0,2 % af BNP i 2024. Faldet i 2024 afspejler hovedsagelig den planlagte begrænsning af løbende udgifter, navnlig til forbruget i produktionen, lønudgifter og tilskud, samt en vedvarende vækst på indtægtssiden. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes den offentlige gældskvote at falde til 103,0 % ved udgangen af 2024. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 et offentligt underskud på 0,1 % af BNP i 2024. Dette er lidt lavere end det underskud, der er anført i stabilitetsprogrammet for 2023, primært fordi der i Kommissionens forårsprognose 2023 regnes med en mere optimistisk vækst i indtægterne, især i skatter og afgifter. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den offentlige gældskvote med 103,1 % at ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2024.
- (23) Stabilitetsprogrammet for 2023 indeholder ingen oplysninger om udfasningen af energistøtteforanstaltninger i 2024. Kommissionen forventer i øjeblikket en fuldstændig udfasning af energistøtteforanstaltninger i 2024. Denne forventning er baseret på antagelsen om, at der ikke sker nye stigninger i energipriserne.

- (24) Ifølge forordning (EF) nr. 1466/97 skal der ske en årlig forbedring af den strukturelle budgetsaldo i retning af den mellemfristede budgetmålsætning med 0,5 % af BNP som benchmark¹⁵. Under hensyntagen til den finanspolitiske holdbarhed vil en forbedring af den strukturelle saldo på mindst 0,3 % af BNP i 2024 være hensigtsmæssig ifølge Kommissionen. For at sikre en sådan forbedring, og i overensstemmelse med Kommissionens metode, bør væksten i de nationalt finansierede primære nettoudgifter¹⁶ i 2024 ikke overstige 1,8 %, som det fremgår af henstillingen. Samtidig bør de resterende energistøtteforanstaltninger (som Kommissionen i øjeblikket anslår til 0,8 % af BNP i 2023) udfases i 2023, såfremt udviklingen på energimarkedet tillader det, og idet der startes med de mindst målrettede foranstaltninger, og de deraf følgende besparelser bør anvendes til at nedbringe det offentlige underskud.
- (25) Under antagelse af en uændret politik vil de nationalt finansierede primære nettoudgifter ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 stige med 2,8 % i 2024, hvilket er over den anbefalede vækstrate. Den tilpasning, der forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023, er mindre end besparelserne ved en fuldstændig udfasning af energistøtteforanstaltningerne. Det skyldes foranstaltninger med en forventet permanent stigende indvirkning på udgifterne samt indtægtsreducerende reformer af den personlige indkomstskat.

¹⁵ Ifølge artikel 5 i forordning (EF) nr. 1466/97 kræves også en tilpasning på mere end 0,5 % af BNP for medlemsstater med en offentlig gæld på over 60 % af BNP eller med mere udtalte risici for gældsholdbarheden.

¹⁶ Ved primære nettoudgifter forstås nationalt finansierede udgifter eksklusive diskretionære foranstaltninger på indtægtsiden og renteudgifter samt konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter.

- (26) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes de offentlige investeringer at stige fra 3,2 % af BNP i 2023 til 3,4 % af BNP i 2024. De højere investeringer afspejler højere nationalt finansierede investeringer og investeringer, der finansieres af Unionen, navnlig gennem faciliteten. I stabilitetsprogrammet for 2023 henvises der til reformer og investeringer, der forventes at bidrage til finanspolitisk holdbarhed og bæredygtig og inklusiv vækst. Disse reformer og investeringer omfatter foranstaltninger til at modernisere og forenkle forvaltningen af de offentlige finanser og til at opgradere IT-systemerne til forvaltning af de offentlige finanser, som f.eks. udvikling af en model for overvågning af den offentlige sektors budgetmæssige og finansielle gennemførelse, operationalisering af statens regnskabsenhed samt integration af programbudgettering og udgiftsanalyser i den almindelige budgetprocedure, som er en del af genopretnings- og resiliensplanen.

(27) Stabilitetsprogrammet for 2023 udstikker en mellemfristet finanspolitisk kurs frem til 2027. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige underskud at falde gradvist til 0,1 % af BNP i 2025, hvorved der opnås en budgetstilling i balance i 2026 og senere et lille overskud på 0,1 % af BNP i 2027. Det offentlige underskud ventes således at forblive under 3 % af BNP inden for programmets tidshorizont. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote at falde fra 103,0 % ved udgangen af 2024 til 92,0 % ved udgangen af 2027. En mere vækstfremmende sammensætning af de offentlige finanser på både på indtægts- og udgiftssiden af det offentlige budget vil understøtte Portugals finanspolitiske holdbarhed på lang sigt og samtidig forbedre erhvervsklimaet og bidrage til bæredygtig og inklusiv vækst. Brugen af skattefordele er udbredt i det portugisiske skattesystem med mere end 500 skattefordele fordelt på mere end 60 retsakter. Det gør systemet komplekst og mindre gennemsigtigt og betyder samtidig mistede indtægter. Omkostningseffektiviteten af de eksisterende skattefordele kunne med fordel overvåges og vurderes mere systematisk, hvorved der kunne opnås betydelig forbedringer på dette område. Endvidere kompliceres det komplekse selskabsskattesystem af statslige og kommunale tillæg, hvilket resulterer i en yderligere byrde for både skatteforvaltningen og virksomhederne. Portugals skatteforvaltning kunne blive mere effektiv og dermed tilskynde til frivillig regelefterlevelse og samtidig bidrage til at mindske skatteunddragelse og -svig. De administrative omkostninger ved skatteopkrævning er høje og er steget yderligere i de seneste år (med ca. 5 % fra 2018 til 2020). Samtidig ser det ud til, at det tager længere tid at betale skat i Portugal end i andre medlemsstater. De allerede høje udestående skatterestancer er fortsat steget (de udgjorde 45,9 % af de samlede indtægter i udgangen af 2020, hvilket er et godt stykke over EU-gennemsnittet).

(28) De sociale ydelser i Portugals sociale beskyttelsessystem har en lav kapacitet til at mindske fattigdom, som mindskedes yderligere i 2021, mens udviklingen i andelen af personer, der risikerer at blive ramt af fattigdom, var blandt de dårligste i EU (en stigning på 2,4 procentpoint) set i forhold til en situation med generel stabilitet i de fleste medlemsstater. Mindsteindkomstens tilstrækkelighed er fortsat lav og ligger et godt stykke under fattigdomsgrænsen. Disse tal udfordrer Portugals evne til at nå fattigdomsreduktionsmålene i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Samtidig er det sociale beskyttelsessystem fortsat komplekst, idet forskellige typer sociale ydelser synes at tjene de samme formål. Komplexiteten og den deraf følgende fragmentering resulterer i en relativt lav udnyttelsesgrad og manglende effektiv fokus på de personer med størst behov, hvilket gør det vanskeligt at få de sociale ydelser til at række og i sidste ende gør dem utilstrækkelige. En forenkling af de eksisterende ydelser samt en rettidig gennemførelse af den nationale strategi til bekæmpelse af fattigdom vil øge Portugals kapacitet til at håndtere fremtidige sociale udfordringer.

(29) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.2 i bilag V til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Portugal er i gang med at gennemføre sin genopretnings- og resiliensplan, dog med risiko for en vis forsinkelse. Portugal indgav to betalingsanmodninger svarende til 58 milepæle og mål i genopretnings- og resiliensplanen, hvilket resulterede i en samlet udbetaling på 2,98 mia. EUR. Portugals genopretnings- og resiliensplan er ambitiøs og kompleks. Hvis risikoen for forsinkelser skal minimeres, er det vigtigt hele tiden at holde øje med, at planen følges nøje. Medtagelsen af det nye REPowerEU-kapitel i genopretnings- og resiliensplanen vil gøre det muligt at finansiere yderligere reformer og investeringer til støtte for Portugals strategiske mål på energiområdet og inden for den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk og på en effektiv måde at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over denne plan, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden. Den 26. maj 2023 forelagde Portugal en ændring af sin plan, revideret med nye foranstaltninger, herunder et REPowerEU-kapitel, og under hensyntagen til det øgede maksimale finansielle bidrag¹⁷. I overensstemmelse med artikel 14, stk. 6, i forordning (EU) 2021/241 indgav Portugal også sin anmodning om yderligere lånestøtte under faciliteten.

¹⁷ Det maksimale finansielle bidrag til Portugal blev den 30. juni 2022 ajourført til et beløb på 15,5 mia. EUR i tilskud i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241.

- (30) Kommissionen godkendte alle Portugals programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken i 2022. En hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, er afgørende for at opnå den grønne og den digitale omstilling og øge den økonomiske og sociale modstandsdygtighed samt for at sikre en afbalanceret territorial udvikling i Portugal.
- (31) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og programmerne vedrørende samhørighedspolitikken adresserer, står Portugal også over for en række andre udfordringer, der knytter sig til den cirkulære økonomi, energi og den grønne omstilling.
- (32) Portugal ligger langt under EU-gennemsnittet med hensyn til fremskridt mod en cirkulær økonomi, ressourceproduktiviteten i industrien og indikatorerne for affaldshåndtering, og der er store regionale forskelle. Den gennemsnitlige kommunale genanvendelsesprocent er særlig lav (30,5 % i 2021, hvilket er langt fra EU-målet på 50 % i 2020) og varierer fra region til region. Det vil kræve en betydelig indsats at nå EU's mål for det næste årti, herunder at nå op på 55 % genanvendelse af kommunalt affald senest i 2025. Der skal gøres en indsats for at forbedre forebyggelse, minimering, sortering, genbrug og genanvendelse af affald i overensstemmelse med de højere trin i affaldshierarkiet, således at mindre affald havner i deponerings- eller forbrændingsanlæg, og for at modernisere affaldsgenanvendelses- og affaldsbehandlingsanlæg. Af eksempler på, hvordan disse mål bedre kan nås, kan nævnes en forøgelse af deponerings- og forbrændingsafgifter, en afgift på restaffald samt forøgelse af afgifter på de kommuner, der ikke opfylder genanvendelsesmålene. Derudover kunne processen fremskyndes ved at udvide den separate indsamling af affald og videreudvikle ordninger med f.eks. betaling efter affaldsmængden, returpant og øget producentansvar.

(33) På trods af de fremskridt, der blev opnået bl.a. i forbindelse med energikrisen, er Portugal stadig stærkt afhængig af importerede fossile brændstoffer, og olie og gas udgjorde henholdsvis 45 % og 23 % af energimikset i 2021. Derudover udgør Portugals store afhængighed af gas til elproduktion risici for forsyningssikkerheden, især i betragtning af knapheden på vandkraft som følge af mere hyppige tørkeperioder. For at fremskynde dekarboniseringsindsatsen kan der sættes yderligere ind med en række foranstaltninger, der bygger på og går videre end de reformer og investeringer, der indgår i Portugals genopretnings- og resiliensplan. Hvis Portugal vil fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, kunne det følge op på de fremskridt, der blev gjort sidste år med at strømline godkendelsesprocessen, bl.a. ved at øge kapaciteten i den forvaltning, der tager sig af godkendelser, øge digitaliseringen af produktionen af vedvarende energi og indføre mere gunstige ordninger for fysisk planlægning af offshorevindenergi, hvis potentiale fortsat er underudnyttet. Det ville også være gavnligt, hvis landet fremmede egetforbrug, herunder tagbaseret solenergi, og vedvarende energifællesskaber (VE-fællesskaber). Antallet af VE-fællesskaber i Portugal er trods en stigning stadig lavt, og det kunne gøres lettere at opnå tilladelse, og der kunne skabes større incitament.

(34) I takt med at flere vedvarende energikilder integreres, er det vigtigt at sikre flere investeringer til at udvide lagrings- og netværkskapaciteten, således at balancen i elnettet garanteres. Portugal kunne med fordel styrke sammenkoblingerne af elnettet, da sammenkoblingsniveauet med Spanien stadig er lavt i forhold til 2030-målene. Situationen med hensyn til transmissions- og distributionsnettet kunne blive bedre gennem en styrkelse af det nationale net, ekstra investeringer i lagring af el og en yderligere digitalisering af nettet. Den forholdsvis lave udbredelse af intelligente målere gør det vanskeligt at få etableret et decentraliseret system til produktion af vedvarende energi. Hvis Portugal skal blive mindre afhængig af fossile brændstoffer i bygninger og nedbringe energiforbruget, skal det gøre mere end, hvad der er planlagt ifølge dets genopretnings- og resiliensplan og programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, for at øge energieffektiviteten. Der bør også træffes yderligere foranstaltninger til at nedbringe den andel af den portugisiske befolkning, der lever i energifattigdom. Hvis der blev gjort mere for at tilskynde til gennemgribende renoveringer, bl.a. ved at yde teknisk bistand til ansøgere, kunne det fremskynde gennemførelsen af renoveringsprojekter. Portugal kunne desuden med fordel etablere et stærkere regelsæt for finansielle ordninger for at anspore til flere private investeringer i energieffektiv renovering. Derved kunne Portugal rette flere tilskudsbase- resourcer mod de husstande, der har størst behov. Portugals forbrug af naturgas faldt med 16 % i perioden august 2022-marts 2023 sammenlignet med det gennemsnitlige gasforbrug i samme periode i de foregående fem år, hvilket ligger over reduktionsmålet på 15 % fastlagt i Rådets forordning (EU) 2022/1369¹⁸. Portugal kan fortsætte bestræbelserne på midlertidigt at reducere efterspørgslen efter gas indtil den 31. marts 2024 i henhold til Rådets forordning (EU) 2023/706¹⁹.

¹⁸ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

¹⁹ Rådets forordning (EU) 2023/706 af 30. marts 2023 om ændring af forordning (EU) 2022/1369 for så vidt angår forlængelse af efterspørgselsreduktionsperioden for foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og styrkelse af rapporteringen og overvågningen af deres gennemførelse (EUT L 93 af 31.3.2023, s. 1).

- (35) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonul teknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonul økonomi. Uddannelsessystemer af høj kvalitet, der reagerer på ændrede behov på arbejdsmarkedet, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er afgørende for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft. For at frigøre det uudnyttede arbejdskraftudbud er det nødvendigt, at disse foranstaltninger er tilgængelige, navnlig for enkeltpersoner og i de sektorer og regioner, der er mest berørt af den grønne omstilling. Portugal oplever mangel på færdigheder, der er nødvendige for den grønne omstilling, især i bygge- og fremstillingssektoren. Det ville i forbindelse med den grønne omstilling være nyttigt at styrke politikkerne for opkvalificering og omskoling.
- (36) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet for 2023, og dets udtalelse²⁰ afspejles i henstilling 1.

²⁰ I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

- (37) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og deres kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, med henblik på at i) bevare gældsholdbarheden og afholde sig fra bred støtte til den samlede efterspørgsel i 2023, målrette de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde virkningerne af høje energipriser, bedre, og overveje passende måder at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes; ii) opretholde et højt offentligt investeringsomfang og fremme private investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling; iii) støtte en lønudvikling, der afbøder tabet af købekraft og samtidig begrænser anden runde-effekter på inflationen, forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikker yderligere og afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft; iv) forbedre erhvervs klimaet og sikre, at energistøtten til virksomheder er omkostningseffektiv, midlertidig og målrettet levedygtige virksomheder, og at den opretholder incitamenter til den grønne omstilling, samt v) bevare den makrofinansielle stabilitet og overvåge risici og samtidig fortsætte arbejdet med at fuldføre bankunionen. For Portugal bidrager henstilling 1, 2 og 4 til gennemførelsen af den første, anden og tredje henstilling i henstillingen om euroområdet fra 2023.
- (38) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og vurderingen heri har Rådet gennemgået det nationale reformprogram for 2023 og stabilitetsprogrammet for 2023. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 1, bidrager til at håndtere sårbarheder relateret til stor offentlig gæld. Henstilling 2 bidrager til at gennemføre henstilling 1. De politikker, der er omhandlet i henstilling 1), bidrager dels til at rette op på ubalancer, dels til at gennemføre henstillingerne i henstillingen om euroområdet fra 2023, jf. betragtning 37,

HENSTILLER, at Portugal i 2023 og 2024 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud; hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamentet til energibesparelser;

sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter i 2024 til højst 1,8 %²¹, medmindre en højere vækstrate i nationalt finansierede primære nettoudgifter vurderes at være forenelig med, at Portugal når sin mellemfristede budgetmålsætning på -0,5 % af BNP, bl.a. hvis renteudgifterne er lavere, end hvad Kommissionen i øjeblikket forventer;

bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling;

fortsætte med at følge en mellemsigtet finanspolitisk strategi i perioden efter 2024 med gradvis og holdbar konsolidering kombineret med investeringer og reformer, der skaber større bæredygtig vækst, med henblik på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt;

gøre skatte- og socialsikringssystemerne mere effektive, navnlig ved at prioritere en forenkling af begge regelsæt, og samtidig styrke effektiviteten i de respektive forvaltninger og mindske den dermed forbundne administrative byrde

²¹ Dette skønnes at svare til en årlig forbedring af den strukturelle budgetsaldo på mindst 0,3 % af BNP i 2024 som beskrevet i betragtning 24.

2. fremskynde gennemførelsen af sin genopretnings- og resiliensplan, også ved at sikre tilstrækkelig administrativ kapacitet og, efter den nylige indgivelse af tillægget, herunder REPowerEU-kapitlet og anmodningen om yderligere lånestøtte, hurtigt påbegynde gennemførelsen af de dermed tilknyttede foranstaltninger; gå videre med en hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i tæt komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen
3. forbedre betingelserne for omstilling til en cirkulær økonomi, navnlig ved at øge forebyggelse, genanvendelse og genbrug af affald, for at få mindre affald på deponerings- og forbrændingsanlæg
4. mindske afhængigheden af fossile brændstoffer generelt; fremskynde anvendelsen af vedvarende energi yderligere ved at forenkle og digitalisere godkendelsesprocedurerne yderligere, så det bliver muligt at producere yderligere vindkraft, navnlig offshore, og solenergi samt fremme egetforbrug og VE-fællesskaber; øge kapaciteten til at sammenkoble elnet og opgradere eltransmissions- og distributionsnet og dermed gøre det muligt at investere i ellagring og digitalisering af nettet, herunder en hurtigere indførelse af intelligente målere; fremskynde investeringer i energieffektivitet ved at fremme finansielle ordninger, der tiltrækker private investeringer, og støtte de husstande, der har størst behov; intensivere den politiske indsats med henblik på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den ...

På Rådets vegne

Formand
